

FEMINIST AUTONOMOUS CENTRE FOR RESEARCH

FEMINIST
NO
BORDERS
SUMMERSCHOOL #5

DATES

15-18/6/2022

THEMES

ABOLITION/
COVID
BORDERS/
POSITIONALITY

NODES

PALERMO/HERAKLION/
BERLIN/ATHENS-VIRTUAL

OPEN CALL

UNTIL 9/4/22

FEMINISTRESEARCH.ORG

ανοιχτό κάλεσμα: 5^ο ετήσιο
Feminist No Borders Summer School
15-18 Ιουνίου 2022

Παλέρμο/Ηράκλειο/Βερολίνο/διαδικτυακά

προθεσμία εκδήλωσης ενδιαφέροντος συμμετοχής:
9 Απριλίου 2022

Θεματικές:
κατάργηση συνόρων και φυλακών/
πρακτικές συνοριοποίησης μέσω της πανδημίας/
τοποθετημένη γνώση στην έρευνα και τον ακτιβισμό

Το ετήσιο θερινό σχολείο «Feminist No Borders Summer School» παρέχει έναν χώρο συνάντησης, αμοιβαίας μάθησης και έμπνευσης για ερευνητά,¹ ακτιβιστά, καλλιτεχνά και μέλη οργανώσεων για ανταλλαγή εμπειριών, στρατηγικών και αγώνων πέρα και ενάντια στα σύνορα. Επιδιώκουμε να εκτοπίσουμε την ακαδημαϊκή ηγεμονία ως τον πρωταρχικό χώρο από τον οποίο παράγεται και διανέμεται η γνώση. Το θερινό σχολείο είναι ένας χώρος που διέπεται από αντιρατσιστικούς φεμινισμούς της κατάργησης. Επιδιώκει να αμφισβητήσει τη διάκριση μεταξύ γνώσης και πρακτικής και να παρέμβει στους κυρίαρχους τρόπους με τους οποίους αναπαράγονται τα σύνορα στον ακαδημαϊκό χώρο, τα μέσα ενημέρωσης και τις πρακτικές ανθρωπιστικής βοήθειας. Στο θερινό σχολείο, εξασκούμε εναλλακτικούς τρόπους μάθησης, ακρόασης και συνομιλίας, προεικονίζοντας τις κοινότητες μέσω των οποίων θα θέλαμε να αγωνιστούμε.

Φέτος, το θερινό σχολείο θα πραγματοποιηθεί διά ζώσης σε τέσσερις ημέρες σε τρεις πόλεις/κόμβους: Παλέρμο, Ηράκλειο, και Βερολίνο. Θα υπάρχει επίσης ένας διαδικτυακός κόμβος για τη διευκόλυνση της συμμετοχής όσων δυσκολεύονται να ταξιδέψουν λόγω του συνοριακού καθεστώτος (καθώς και άλλων εμποδίων). Κάθε μέρα, θα συναντιόμαστε στον κάθε κόμβο αλλά και υβριδικά, για να επιτρέψουμε συνομιλίες και ανταλλαγές μεταξύ αυτών των τοποθεσιών αλλά και για να συνδέσουμε τους αγώνες μας.

---

¹ Το ουδέτερο χρησιμοποιείται ως συμπεριληπτικό προς όλα τα φύλα.

πρόγραμμα

ζώνη ώρας utc+3

Τετάρτη 15 Ιουνίου

19-20:30: Εναρκτήρια Συνέλευση (υβριδική)

Πέμπτη 16 Ιουνίου: Κατάργηση

11-14:00: Πρωινή Συνεδρία (σε κάθε τοπικό/διαδικτυακό κόμβο)

17-19:00: Συζήτηση σε στρογγυλό τραπέζι (υβριδική)

Την πρώτη ημέρα του θερινού σχολείου, θα εστιάσουμε στη σχέση μεταξύ της κατάργησης των φυλακών και των συνόρων από μια φεμινιστική οπτική. Ενώ οι συζητήσεις στις ΗΠΑ για την κατάργηση των φυλακών αναδεικνύουν κριτικά τη συνέχεια μεταξύ της αποικιακής βίας, της δουλείας, των φυλακών και των συνόρων, σε ευρωπαϊκά πλαίσια φαίνεται να υπάρχει ανάγκη να συζητηθούν περαιτέρω αυτές οι εμπλοκές. Η ποινικοποίηση και η φυλάκιση των ατόμων που αψηφούν τα σύνορα, είτε διασχίζοντας τα σύνορα είτε υποστηρίζοντας όσα το κάνουν, έχει καταστεί βασική τεχνική συνοριακής μεθόδου. Ο νόμος και το λεγόμενο «σύστημα ποινικής δικαιοσύνης» ήταν ιστορικά βασικοί τόποι ρατσιστικής και πατριαρχικής καταπίεσης και, ως εκ τούτου, βασικοί τόποι αγώνα. Στο πλαίσιο των αγώνων ενάντια στα σύνορα, ωστόσο, οι προσφυγές στο νόμο, στον λόγο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και στην *παρανομία* των κρατικών πρακτικών φαίνεται να μένουν αδιαμφισβήτητες.

Τα ερωτήματα που προκύπτουν, λοιπόν, είναι τα εξής:

- Σε ποιο βαθμό μπορούμε να απαιτήσουμε από τα κράτη και τις άλλες αρχές να «προστατεύουν τους ανθρώπους», να «σέβονται τα δικαιώματα» και να «τηρούν το νόμο», όταν οι κρατικοί σχηματισμοί βασίζονται στη βία και την καταπίεση;
- Αποτελεί η κατάργηση του κράτους και άλλων μορφών καταπίεσης προϋπόθεση για την κατάργηση των συνόρων και των φυλακών;
- Μπορούμε να συμβιβάσουμε το νομικό σύστημα, αφενός, με μια πρακτική και ένα όραμα προσανατολισμένο στην κατάργηση των συνόρων, αφετέρου;
- Είναι δυνατόν να χρησιμοποιούμε τον νόμο, τον δικαιωματικό λόγο και τις εκκλήσεις στην παρανομία των κρατικών πρακτικών ως στοιχείο τακτικής παρά ως τελικό στόχο στους αγώνες μας;
- Είναι η χρήση του νόμου απαραίτητο και πρέπων εργαλείο όταν η διαμόρφωση, η κατασκευή και η εφαρμογή του είναι εγγενείς στους θεσμούς

του κράτους; Θα μπορούσαν άλλα σύνολα «αρχών» ή «δικαιωμάτων» να είναι πιο κατάλληλα;

- Πώς μπορούμε να σκεφτούμε την ευθύνη όταν πρόκειται για κρατική και εταιρική βία, από τη σκοπιά της κατάργησης;
- Πώς κάνουμε πράξη μια ανάλυση που προκύπτει από τον φεμινισμό της κατάργησης, σχετικά με τη συνέχεια της βίας της αποικιοκρατίας, των φυλακών και των συνόρων, και πώς να αντιμετωπίσουμε τις αναπόφευκτες αντιφάσεις;

Παρασκευή 17 Ιουνίου: Πρακτικές συνοριοποίησης μέσω της πανδημίας

11-14:00: Πρωινή Συνεδρία (σε κάθε τοπικό/διαδικτυακό κόμβο)

17-19:00: Συζήτηση σε στρογγυλό τραπέζι (υβριδική)

Τη δεύτερη μέρα του θερινού σχολείου, θα εστιάσουμε στο πώς η διαχείριση της πανδημικής κρίσης έχει γίνει πρόσχημα για τις πρακτικές ανακατασκευής συνόρων και την αυστηροποίηση των διαιρέσεων μεταξύ του παγκόσμιου πληθυσμού. Από τους διάφορους τρόπους στους οποίους κατοικούμε, έχουμε γίνει μάρτυρες της προσχηματικής χρήσης της πανδημίας για την επιτάχυνση της επιβολής συνθηκών φυλάκισης. Για παράδειγμα, με το πρόσχημα των μέτρων κατά της πανδημίας, στα νησιά και την ηπειρωτική Ελλάδα, η κυβέρνηση συνεχώς εφαρμόζει διακρίσεις που περιορίζουν τα άτομα που είναι αναγκασμένα να ζουν σε στρατόπεδα προσφύγων σε ένα διαρκές lockdown. Στην Ιταλία αντίστοιχα, για τους φυλετικοποιημένους ανθρώπους που περνούν τα σύνορα, η καραντίνα ταυτίζεται με την κράτηση, όπως, π.χ., στα «πλοία καραντίνας». Η κράτηση υπό το πρόσχημα της καραντίνας γίνεται πρακτική παρεμπόδισης της πρόσβασης στις υπηρεσίες ασύλου και της δυνατότητας υποβολής αίτησης ασύλου. Αυτό ισοδυναμεί με την άρνηση του δικαιώματος στο άσυλο και, περαιτέρω, την έκθεσή σε βίαια απέλαση με τη μορφή της επαναπροώθησης. Όλα τα παραπάνω υποδεικνύουν πώς, μέσω της φυσικοποίησης του φυλετικού προνομίου, η διαχείριση της πανδημίας λειτουργεί ως διαχείριση της μετανάστευσης και οδηγεί στην κατασκευή νέων, αλλά και στην ενίσχυση των ήδη υπαρχόντων συνόρων. Ένα παγκόσμιο καθεστώς εμβολιαστικού απαρτχάιντ έχει ενισχύσει το βίαιο συνοριακό καθεστώς, και τις μορφές ανισότητας, εκμετάλλευσης και περιθωριοποίησης που αυτό το καθεστώς αναπαράγει.

Θα εξετάσουμε τα ακόλουθα ερωτήματα:

- Ποιά είναι τα νέα σύνορα που έχουν εγκατασταθεί με το πρόσχημα του περιορισμού της πανδημίας, και πώς μπορούν τα ακτιβίστα να κινητοποιηθούν εναντίον αυτών των συνόρων σε περιόδους κοινωνικής απομόνωσης, αποστασιοποίησης και διαχωρισμού;

- Πώς μπορούμε να αγωνιστούμε για το δικαίωμα στο άσυλο και τη διεθνή προστασία χωρίς να αναπαράγουμε τις διακρίσεις μεταξύ «πραγματικών» αιτουμένων και μη, και χωρίς να ενισχύσουμε την πατερναλιστική έννοια της ευαλωτότητας;
- Πώς η προστασία έχει καταστεί δικαιολογία για την άσκηση βίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας;
- Πώς μπορούμε να ασκήσουμε μια φεμινιστική κριτική των συνόρων που αποκαλύπτει πώς η συνοριακή βία βασίζεται σε σενάρια έμφυλης βίας, και ως εκ τούτου, να συνδέσουμε την κακοποίηση στα σύνορα με την ενδοοικογενειακή κακοποίηση;
- Πώς μπορούμε να αντισταθούμε στα σχέδια κατασκευής νέων φυλακών, ενώ ταυτόχρονα να εναντιωνόμαστε σε φασιστικής προέλευσης αντιθέσεις σε αυτά τα σχέδια;
- Πώς, ξεκινώντας από τα ίδια μας τα σώματα, μπορούμε να δημιουργήσουμε φεμινιστικές αντιστάσεις στη συνοριοποίηση και στον περιορισμό της κινητικότητας μέσω της πανδημίας;

Σάββατο 18 Ιουνίου: Τοποθετημένη γνώση στην έρευνα και τον ακτιβισμό

11-14:00: Πρωινή Συνεδρία (σε κάθε τοπικό/διαδικτυακό κόμβο)

17-19:00: Συζήτηση σε στρογγυλό τραπέζι (υβριδική)

19:30-20:30: Συνέλευση λήξης θερινού Σχολείου (υβριδική)

Την τρίτη μέρα, θα εστιάσουμε στη διασταύρωση της έρευνας με τον ακτιβισμό. Πιο συγκεκριμένα, θα εξετάσουμε τις ηθικές προκλήσεις της έρευνας μέσα σε, ή και μαζί με ακτιβιστικές ομάδες, διερευνώντας κριτικά τη θέση του ερευνητού. Θα προβληματιστούμε εποικοδομητικά σχετικά με τη σκοπιμότητα της ακτιβιστικής έρευνας θέτοντας το πολύ βασικό ερώτημα: Πότε η έρευνα «καπελώνει τα κινήματα»; Υπάρχουν πολλά παραδείγματα όπου η έρευνα έχει πάει στραβά όσον αφορά τον ακτιβισμό. Τα τελευταία χρόνια, σε έρευνες με μεταναστά ή και αυτόχθονα περιβαλλοντικά ακτιβιστά, έχουν τεκμηριωθεί πολλές περιπτώσεις σπασμένων δεσμών με κοινότητες ακτιβιστών λόγω παραβίασης της εμπιστοσύνης, της έλλειψης διαφάνειας, της απαλλοτρίωσης και κατάχρησης της γνώσης. Εμπειρίες έμφυλης βίας και σεξουαλικής παρενόχλησης σε ερευνητικές διαδικασίες έχουν καταγγεληθεί πολλές φορές. Αυτά τα ζητήματα θέτουν σε κίνδυνο την ίδια την έρευνα, όπου θεμελιώδη ζητήματα φωνής, ιδιοκτησίας και δημιουργίας της γνώσης οφείλουν να αντιμετωπιστούν πλήρως. Από τη μία πλευρά, πρέπει να επανεξετάσουμε τις πολλαπλές ιεραρχίες εντός της ακαδημαϊκής έρευνας, οι οποίες μπορεί να μην συνάδουν με τις πολιτικές αξίες της οριζοντιότητας, της αυτονομίας και της αυτοδιάθεσης στον ακτιβισμό ενάντια στα σύνορα. Από την άλλη πλευρά, πρέπει να αναγνωρίσουμε τα διάφορα παραδείγματα ερευνητών που εφαρμόζουν την άρνηση ως μεθοδολογική

τακτική για την προστασία των κοινοτήτων, καθώς και ως ηθική δέσμευση για την αποαποικιοποίηση της έρευνας. Τέλος, θα επανεξετάσουμε τη γεωπολιτική θεσιακότητα στην έρευνας που καθοδηγείται από χρηματοδότες και ακαδημαϊκά ιδρύματα του Παγκόσμιου Βορρά απέναντι σε μειονοτικές κοινότητες και άτομα.

Θα εστιάσουμε στα ακόλουθα ερωτήματα:

- Μπορούμε πράγματι να ισχυριστούμε πως υπάρχει ακτιβιστική έρευνα; Ποιες προκλήσεις εμφανίζονται στην υπέρβαση των ορίων μεταξύ «έρευνας» και «ακτιβισμού»;
- Ως ερευνήτριες, πώς θα μπορούσαμε να εμπλακούμε ηθικά σε ακτιβιστικούς χώρους ή/και κινήματα αποφεύγοντας πρακτικές χειραγώγησης και «εξόρυξης» της γνώσης;
- Μέσω ποιων μεθοδολογικών εργαλείων θα μπορούσαμε να διεξάγουμε μια οριζόντια, συμπεριληπτική και απο-αποικιακή έρευνα που ευθυγραμμίζεται με τις ακτιβιστικές αξίες των συμμετεχουσών κοινοτήτων;
- Ποιές είναι οι προκλήσεις για την αντιμετώπιση της πολυμορφίας στην έρευνα, όπου όλες οι φωνές (ανα)παρίστανται εξίσου; Πώς ξεπερνάμε τα ζητήματα δημιουργίας της γνώσης στο πλαίσιο συμμετοχικών διαδικασιών έρευνας;
- Ποιοι μηχανισμοί θα μπορούσαν να αναδείξουν την έμφυλη βία και τη σεξουαλική παρενόχληση στις ερευνητικές διαδικασίες; Πώς κάνουμε μια καταγγελία;
- Πώς μπορούμε να προκαλέσουμε στα «εργοστάσια γνώσης» –π.χ., στα ακαδημαϊκά ιδρύματα και τους φορείς χρηματοδότησης του Παγκόσμιου Βορρά– ώστε να απο-αποικιοποιήσουν την προσέγγισή τους σχετικά με τα ερευνητικά αποτελέσματα (π.χ., «παραγωγή» εργασιών, πλαίσια ερευνητικής αριστείας, διαχωρισμούς μεταξύ ερευνητών και «ερευνουμένων»);

δομή θερινού σχολείου

θα υπάρξουν τέσσερις κόμβοι, με διαδικτυακές συνδέσεις μεταξύ τους:

- Παλέρμο, Σικελία, Ιταλία (με ανώτατο όριο 20 συμμετοχών)
- Ηράκλειο, Κρήτη, Ελλάδα (με ανώτατο όριο 20 συμμετοχών)²
- Βερολίνο, Γερμανία (με ανώτατο όριο 20 συμμετοχών)
- Διαδικτυακός κόμβος (με ανώτατο όριο 20 συμμετοχών), ο οποίος θα διεξαχθεί από τον χώρο του ΦΑΚ στην Αθήνα.

Ο διαδικτυακός κόμβος προορίζεται να προσαρμοστεί στις ανάγκες ατόμων που δεν μπορούν να ταξιδέψουν στις φυσικές τοποθεσίες λόγω συννοριακών καθεστώτων και καθεστώτων έκδοσης βίζας, καθώς και άλλων εμποδίων στην κινητικότητα και τη δια ζώσης συνάντηση.

Όλες οι πρωινές συνεδρίες θα πραγματοποιούνται δια ζώσης στους 3 τοπικούς κόμβους (φυσικές τοποθεσίες) και online στον διαδικτυακό κόμβο. Οι απογευματινές συνεδρίες απαιτούν διαδικτυακή συμμετοχή από όλες τις ομάδες. Η εναρκτήρια συνέλευση είναι ένας χώρος όπου το κάθε συμμετοχο μπορεί να συστηθεί, ενώ στην καταληκτική συνέλευση του θερινού σχολείου θα σκεφτούμε από κοινού τα επόμενα βήματα και παρεμβάσεις μας.

Γλώσσα και μετάφραση

Η κοινή γλώσσα του θερινού σχολείου είναι η αγγλική, αλλά θα προσπαθήσουμε να παρέχουμε ταυτόχρονη διερμηνεία σε όσες γλώσσες είναι εφικτό έτσι ώστε η γλωσσική διαφορά να μην αποτελέσει εμπόδιο συμμετοχής αλλά τόπος συνεύρεσης.

Βίζα

Εάν χρειάζεστε υποστήριξη με την αίτηση σας για βίζα, μπορούμε να παρέχουμε επιστολή πρόσκλησης στο θερινό σχολείο.

Πολιτική Covid-19

Ο κάθε τοπικός κόμβος θα διασφαλίσει οι δια ζώσης δραστηριότητες που οργανώνονται θα ακολουθούν τις εκάστοτε ανάγκες και τους κανονισμούς κατά την περίοδο και στο μέρος που θα διεξαχθεί το θερινό σχολείο προκειμένου να προστατεύονται τα άτομα από τον Covid-19, λαμβάνοντας υπόψη και τις ανάγκες προσβασιμότητας των συμμετεχόντων.

---

² Ευχαριστούμε το [Θέατρο Κάτω](#) που θα φιλοξενήσει τον κόμβο του Ηρακλείου!

Κόστος Συμμετοχής/Δίδακτρα

Η διοργάνωση του θερινού Σχολείου Feminist No Borders είναι ένα έργο αγάπης και όλα τα διοργανωτά και τα προσκεκλημένα συμμετέχοντα προσφέρουν τον χρόνο τους χωρίς αντίτιμο. Με αυτόν τον τρόπο δεν υπάρχουν δίδακτρα ή κάποιο κόστος συμμετοχής για να παρακολουθήσετε το θερινό σχολείο. Αυτό που ευγενικά παρακαλούμε όλα τα συμμετέχοντα είναι:

(1) να [γίνετε μέλη του ΦΑΚ](#). Αυτό θα μας επιτρέψει να διατηρήσουμε ανοιχτό τον φυσικό χώρο του Φεμινιστικού Αυτόνομου Κέντρου Έρευνας στην Αθήνα σε μια εποχή όπου η μάχη για τον δημόσιο και κοινοτικό χώρο έχει γίνει, για άλλη μια φορά, στρατηγικής σημασίας στο κέντρο της πόλης.

(2) να κάνετε μια συνεισφορά αλληλεγγύης, η οποία θα διανεμηθεί στις οργανώσεις που συμμετέχουν στο θερινό σχολείο, προκειμένου να στηρίξουμε τις δράσεις τους στον αγώνα κατά των συνόρων.

Μπορείτε να συνεισφέρετε από 0€ έως 200€, ανάλογα με την οικονομική δυνατότητά σας. Εάν έχετε επαγγελματική θέση (σε ίδρυμα/οργανισμό) και έχετε πρόσβαση σε χρηματοδότηση, παρακαλούμε επιλέξτε την υψηλότερη κλίμακα συνδρομής μέλους και συνεισφοράς αλληλεγγύης.

Το θερινό σχολείο είναι ένας αντιρατσιστικός, φεμινιστικός χώρος, ο οποίος αγκαλιάζει τα ΛΟΑΚΤΙ+ άτομα. Ενθαρρύνεται η συμμετοχή τρανς, ίντερσεξ, μη-δυναδικών, κουήρ, λεσβιών, αμφιφυλόφιλων και ομοφυλόφιλων ατόμων. Όχι TERFS!³ Πριν στείλετε μια την αίτηση ενδιαφέροντος σας για συμμετοχή, παρακαλούμε να διαβάσετε και να δεσμευτείτε τον [κωδικό επικοινωνίας](#) του ΦΑΚ.

---

³ Το ακρώνυμο TERF (Trans Exclusionary Radical Feminist) αναφέρεται σε αυτο-αποκαλούμενες «φεμινίστριες» οι οποίες επιδιώκουν τον αποκλεισμό τρανς ατόμων από τον φεμινισμό, την κατηγορία «γυναίκα», ή και από δημόσιους χώρους (π.χ. τουαλέτες), ενισχύοντας έτσι την κοινωνική βία εναντίον σε τρανς γυναίκες, τρανς άντρες και μη δυναδικά άτομα, και φυσικοποιώντας το επιβεβλημένο από την πατριαρχία διπολικό σύστημα φύλου. Επειδή αποτελεί τρανσφοβικό μίσος και όχι δόκιμη πολιτική στάση, ο τερφισμός εμπίπτει στις παραβιάσεις των [«κόκκινων γραμμών»](#) του ΦΑΚ.

σημαντικές ημερομηνίες

Προθεσμία εκδήλωσης ενδιαφέροντος: 9 Απριλίου 2022

Η πρόσκληση συμμετοχής λήγει στις 23:59 (utc+3) και δεν μπορούμε να δεχτούμε καθυστερημένες αιτήσεις.

Ειδοποίηση αποδοχής: 3 Μαΐου 2022

Όλα όσα αποστέλλουν μια εκδήλωση ενδιαφέροντος θα ενημερωθούν για το αποτέλεσμα της επιλογής μέχρι την παραπάνω ημερομηνία.

Προθεσμία εγγραφής: 16 Μαΐου 2022

*Τα συμμετέχοντα θα πρέπει να στείλουν ένα **email** επιβεβαίωσης της εγγραφής τους στο θερινό σχολείο, της συνδρομής τους ως μέλη του στο ΦΑΚ και της συνεισφοράς αλληλεγγύης έως τις 11:59 (utc+3).*

Αποστολή οριστικού προγράμματος στα συμμετέχοντα: 23 Μαΐου 2022

Το αναλυτικό πρόγραμμα του θερινού σχολείου και χρήσιμες πληροφορίες θα αποσταλούν σε όλα τα εγγεγραμμένα συμμετέχοντα μέχρι την παραπάνω ημερομηνία.

Διεξαγωγή του Θερινού Σχολείου: 15-18 Ιουνίου 2022

Ανυπομονούμε για τις τέσσερις μέρες που θα περάσουμε μαζί στο Παλέρμο, το Ηράκλειο, το Βερολίνο και διαδικτυακά (από την Αθήνα)!

[αίτηση](#)

Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε γράψτε μας στο:
summerschool@feministresearch.org